

IŻ-ŻEWĞ SEKSIEKA

Kullħadd kien drah lil Pawlinu b'dak il-pass ta' bniedem għajji wara mixja twila, sieq waħda tkaxkar wara l-oħra, għismu nitfa milwi l-quddiem, idejha maqfula wara fuq qaddu. Erba' passi qosra u jeqaf, l-aktar mita jkun miexi ma' xi ħadd.

Hajtu, tista' tgħid, kien igħaddiha fit-triq minn wara l-quddiesa tat-tmienja sa nofs-inhar, sagħtiejn mistrieh wara l-ikel u tarġa' barra sa ma jiġi biex jitgħaxxa.

U la ībieb u la kazini. Mita x-xita jew il-bard ma jħalluhx joħrog idur dawra ma' dwaru għall-ġid ta' butu.

Għax Pawlinu ma kellux għalfejn iħabbat rasu għall-ħajja. Zijuh kien ġallieku ffit għiebeg u erba' ħwienet. Kera ċekken iż-żda dieħel dejjem, għax il-fqir il-kera jaħseb fih, jekk jaf li jgħix imqarnas.

Il-ħajja tat-triq kienet għal qalbu sewwa għax f'demmu kellu li jseksek u jedha billi jagħmlu n-nies u b'dak li jiġri ma' dwaru. Malli jilmañ qatgħha nies fil-bgħid jiġbed għal fuqhom.

—X'gara? U jħejj ruħu għan-nadra.

—Jaħasra — taqbeż waħda — is-serva tal-avukat żelget f'felli bettieħha u donnu weġġġiet sewwa; refgħuha n-nies fuq l-idejn. Tifla donna berqa, Alla jibgħatielha tajba! Nies thares lejn it-tarf tal-bankina biex tilmañ il-qoxra tal-bettieħha, oħrajn bejn il-bieb fejn daħħal it-tabib.

Pawlinu jinqala' minn wara l-bieb l-aħħar wieħed. Daqqa t'id ma jāti qatt. Jisma' biss u jzekzek bejn snienu biex juri li għela huwa wkoll.

Darba ffit il-bogħod minnu jiżloq bagħjal ta' karrettun tal-ħaġgar. Il-bhima ntelget għal mejta tonfoñ u kull tant titmattar. In-nies bdiet tingħama' minn kullimkien. Il-burdnar waħdu ma jista' jagħmel xejn. Resqu żewġ bdiewa, bajjād u wieħed tal-karrozzin. — "Għinuni l-aħħwa" — Hollu t-tiranti jew aqtgħuhom; lura r-roti, għalina. — Inħaffu ffit mittagħbijsa. — Nerfghu l-lasti ħalli neħelsu l-bhima. — Il-burdnar qala' żewġ xkejjer u firixhom taħt ras il-bhima u malli ra li kollox kien sewwa xteħet bil-qeqħda fuq rasha. Il-bagħal trigħiex mita ħass rasu magħfusa, tferfer qawwi, qabbad duf-rejh u b'salt wieħed qam fuq riglejha.

In-nies għajtet għajta waħda għalenija, għax il-burdnar melles il-bagħal fuq ingropptu u fuq irkobbtejh; ma kien ġralu xejn, l-anqas ingeraħ.

Kullhadd ried imidd idu biex jarma l-karrettun issa li, ma kienx hemm aktar biża' li l-bagħal ifarfar xi daqqa ta' zewg.

Pawlinu l-anqas biss resaq jarfa' ħabel, ħdejn rota waħda, hemm kien u hemm baqa'.

Resqet fejnu Karmelina, bint il-majistra, li kienet toqgħod fit-triq tiegħi u qaltlu :

—Sur Pawlinu, ħallini nfarfarlek il-komma għax kollha għabrab, ħakkejha mar-rota bil-fixla. Qeqħida ngħid bejni u bejn ruhi: Kemm hi qalbu tajba s-sur Pawlinu ma jistāx ikun hemm disgrazzja li ma tarahx jaqbeż għall-fqir. Jien bħalek sur Pawlinu ma jātinix li ma naqbizx mita nara biċċa għawġ.

Karmelina kienet xbejba mibruma ġmielha, dirghajha barra l-fuq minn minkibha, liebsa mqaċċta, kappel tat-tibna rqiqi ħafif ħafif immejjel fuq widintha x-xellugija.

Id-dahka dejjem f'fommha, fuq tagħiha, u ħluqija.

Is-sur Pawlinu daħk il-halliha u ħalliha tħarfru għax kien ilu jħares lejha ħelu mita jitlaqha magħha. Il-ħalja kienet sek-sieka bħalu u mhux darba jew tnejn kien sab ruħu ħdejha fil-kotra ta' nies miġbura madwar xi għawġ.

Minn dik il-waqgħa tal-bagħal bdew jitkellmu. Jumejn wara ltaqa' magħha ġejja mix-xiri. Resqet ħdej u sellmit lu bil-ħlewwa :

—Sur Pawlinu rajtek dal-ghodu qalb in-nies ħdejn il-ġħajnej mita l-motor għaffeg dak il-bulldog. Kemm isuqu ħażin xi whud minn dawn il-motors! Jaħasra kelb daqs mogħiżla l-anqas laħaq niżel il-bankina. Sidu baqa' mibluu u dak tal-motor l-anqas biss ħares l-ura... x'qalb ħażina għandhom in-nies. Jien bqajt inħares kwarta lejn il-kelb imġħargħar f'demmu.”

—Iva rajtu qal Pawlinu, il-biera ħaġġi għall-ġaffi ieħor. U t-tnejn baqgħu telgħiñ il-fuq.

—Imbierek int sur Pawlinu li ma għandekx taħseb għall-hajja. Hekk kienet tgħidli oħti l-biera. Dak is-sur Pawlinu għandu kollox, saħħa, flus, qalbu ħanina. Kemm kont tgħodd għaliex int li thobbi tara x'għara daqsu. Skużi għax nitkellem miegħek bil-kunfidenza, kemm xtaqt nista' naqdik f'dak li tista' tinħtieg għax naħseb li int waħdek wisq.”

—Tiċċajta s-sinjorina — qal Pawlinu — drajt waħdi, għad li kull tant naħseb bħal oħtak.

Sewwa għax dik il-ħabta ġraw praspar aktar minn qabel, jew għax ix-xewqa tal-laqqhat kienet kibret, naf li aktar spiss kont tarahom flimkien lil Pawlinu u lil Karmelina.

Fl-aħħar, kelma ggħid id-diskors bħaċ-ċirasa, iltaqgħu t-tnejn għand ix-xbejba u taw il-kelma.

Minn dak inħar ma ħasbux iżżejjed milli setgħu jgħidu l-ġirien, ġrew flimkien kull fejn sabu erbgħha min-nies miġbura biex jaraw x'għara. Ĝewwa folla kbira jiddeffsu, jixxabtu, irossu sa ma jaqtgħu xewqithom, jaraw, jitkixxfu, jitpaxxew, b'kull ġrajja mgħawgħa li tinħoloq. Karmelina lestiet il-ġħies u l-jum tal-hena wasal.

F'ghajxiet in-nhar, bdiet tingabar il-ħaddara fil-Knisja. Wara l-bieb in-nies tingama' ġmielha għiex l-aħħar ġriet u n-nies xtaqet tara t-tiegħi.

Kullħadd wasal, il-għarusa, ix-xieħda, il-Kappillan il-ħaddara. Tonqos il-għarusa. Għax ma waslīx? x'sata' żammha?

Fl-aħħar ħareġ wieħed mix-xieħda, jofroq il-ġemgħa tal-kurjuži. Imrassa wara l-bieb ta' barra, in-nies ittawwal għonqha u bdiet titlef is-sabar.

Dak li ħareġ ifittem il-għarusa jilmaħ f'rakna taz-zuntier, wara plier fid-dlam, imqammta f'xall iswed, mara tixxabbar wara l-oħrajn bix-xewqa li tara dieħla l-għarusa. Żgur, ħaġa għariba bħal din! Kienet Karmelina li qabel tidħol il-Knisja riedet taqta' l-aħħar xewqa. Tara l-għarusa dieħla bħal l-oħrajn kollha. Il-Għada ħażina li sseksek għelbitha lil Karmelina.

T. Z.

Awwissu 1932.

